

Összehívják az arab „csúcs”-ot

Pénteken az arab külügyminiszteri értekezlet figyelme — mint a nyugati hírgyűjtemények írják — a jemeni kérdéssel kapcsolatos egyiptomi javaslat felé fordult. Az EAK tudvalevőleg azt indítványoz-

ta Szaúd-Arábiának, hogy térjenek vissza a dzsidai megállapodáshoz. Az EAK abból a célból, hogy megvalósuljon az arab akcióegység és elhárítsa az akadályokat az arab csúcserkekezlet útjából, azt indítványozta, hogy az egyezmény pontjait három arab ország képviselőinek felügyelete mellett valósítsák meg. Az arab külügyminiszterek értekezlete pénteken úgy

döntött, hogy javasolja az arab csúcserkekezlet összehívását — közölte Mahgub szudáni miniszterelnök. Időpontot nem közölt, hírgyűjtemények úgy tudják, hogy a csúcserkekezletre a hónap végén kerül sor. A külügyminiszteri értekezlet Szudán küldöttét bízta meg a napirend összeállításával és a szombati ülés elé terjesztendő közlemény megszövegezésével.

Ami a Jemen kérdésében fennálló egyiptomi-szaúd-arabiai vita rendezésének perspektíváit illeti, Mahgub kijelentette, Szaúd-Arábia már válaszolt Egyiptomnak ebben az ügyben tett javaslatára. Mint ismeretes, Egyiptom indítványozta, az 1965-ös dzsidai egyezmény gyakorlati alkalmazását, a választ a miniszterelnök nem részletezte. (MTI)

Brandt látogatása Romániában

Willy Brandt, a Német Szövetségi Köztársaság alkancellárját és külügyminiszterét pénteken délben fogadta Maurer, a román minisztertanács elnöke, majd ebéden látta vendégül az NSZK külügyminiszterét.

Délután Brandt Stoicánál, az Államtanács elnökénél járt. (MTI)

Szervezkedik a kínai reakció

Lapjelentések szerint Sanghajban tovább garázdálkodnak a huligánok. Bandákba tömörülve, vörösöröket támadnak meg, autót borítanak fel, rabolják az állami vagyonot, nőikkel erőszakoskodnak és más kilengéseket követnek el.

Ugyancsak a kínai sajtó jelentése szerint Sanghajban reakciós erők szervezkednek. Megalakult egy reakciós föld-birtokos szervezet. Az osztályellenesség tömegszervezeteket tart befolyása alatt, meg akarja kaparintani a hatalmat és lehetővé akarja tenni a párton belüli tőkés elemeknek, hogy újra hatalomra kerüljenek. Aggasztó hírek érkeztek egy másik kínai nagyvárosból, Csungcsingből is, ahol napok óta lövöldözések folynak és egy reakciós szervezet állítólag nagy mennyiségű fegyverhez, többek közt tüzereségi fegyverekhez jutott.

A pekingi utcákon vörösárdista falragaszok jelen-

tek meg, amelyek hírül adják, hogy Mao rendeletet adott ki a Kínai Kommunista Párt IX. kongresszusának összehívásáról 1968 nyarára. Az utóbbi napokig a kongresszus esetleges összehívásának említése támadásnak minősült Mao ellen. A maoisták nem engedhették meg a kongresszus megtartását, mert tudták, hogy a többséget azok szerzik meg, akik minden más fórumon meg tudják szerezni azt. Mit jelenthet a mostani akció? Ez nyilvánvalóan Mao taktikai fogása. A kongresszus híresztelésére azért van szükségük a maoistáknak, hogy dezorientálják a párttagokat, elhitessék velük, hogy a Mao-csoport elvileg már kivívta a győzelmet. Cél lehet az is, hogy dezorientálják a külföldi kommunistákat, akik többször bírálták a Mao-csoportot, amiért gyűnt úz a pártdemokráciából — írja az Izvesztijja. (MTI)

Sukarno háziőrizetben

Sukarnót, Indonézia hatalmától megfosztott elnökét gyakorlatilag internálták a fővárostól 40 kilométernyire fekvő bogori nyári palotában. Nyugat-Jávát a hadsereg jóváhagyása nélkül nem hagyhatja el, amit leváltása óta

már többször megtett, különleges engedély nélkül többé nem autózhat be a fővárosba sem.

Sukarnót Djakartából a múlt héten tiltották ki, s most kitűdött, hogy első engedély-kérelmét — barátja temetésén akart részt venni — már el is utasították. Az újabb szigorításokat pénteken közölte a bandungi rádió: Nyugat-Jáva katonai parancsnoka elrendelte, hogy Sukarno engedély nélkül a tartományt sem hagyhatja el, s leszámitva családtagjait, nem fogadhat látogatókat. „Szigorúan eljárunk azokkal szemben, akik a tülakkal dacolva, felkeresik Sukarnót” — mondja a rendelet.

A Reuter-iroda szerint Sukarno eddig szabadon fogadhatott látogatókat, köztük az Indonéz Nemzeti Párt vezetőit, akiket a kormány most arra kényszerít, hogy szakítsanak Sukarnóval.

Surono vezérőrnagy, Közép-Jáva katonai parancsnoka, időközben bejelentette, hogy a Sukarno hívei ellen irányuló „tisztogató kampányban” körülbelül ezer katonatisztet, illetve katonát zártak ki a hadseregből. (Reuter)

Hailé Szelasszié Jugoszláviában

Tito jugoszláv elnök meghívására pénteken Genovából különrepülőgépen az izriai Pulába érkezett Hailé Szelasszié etióp császár. A vendéget a pulai repülőtéren Tito elnök fogadta.

Hailé Szelasszié és Tito Brionin a nemzetközi helyzetéről, Közel-Kelet és Afrika kérdéseiről, valamint a jugoszláv-etióp kapcsolatokról folytat megbeszélést.

A Reuter-jelentése szerint Hailé Szelasszié hazatérése előtt megszakítja útját Khar-toumban, ahol szudáni vezetőkkel tárgyal. (TANJUG)

Havanna

A Habana Libre szállóban ülésező latin-amerikai szolidaritási konferencián zárt ajtók mögött megkezdődött a bizottságok ülése. A legfontosabb közülük arról a kérdésről dönt, vajon a kubai típusú gerilla-hadviselés az egyedüli utat jelenti-e a latin-amerikai népek forradalmi céljainak eléréséhez. (AFP)

CONPABAA

Tények

A Pravda bonni tudósítója leírja, milyen fondorlatokkal szállítanak titokban nyugatnémet fegyvereket Izraelnek.

Egy nyugatnémet hajó helikopterekkel a fedélzeten kifut az amerikai kikötőből. Az Atlanti-óceánt átszelve kiköt valamelyik nyugat-európai kikötőben, mondjuk Rotterdamban vagy Antwerpenben. A molnár rövidesen lehorgonyoz mellette egy izraeli hajó. A sötétség beálltával a helikopterek egy részét átteleptik az izraeli kikötők felé tartó hajóra. A nyugatnémet tengerészek ezután folytatják útjukat Bréma felé. Így írja le az Aviation Week című amerikai folyóirat legutóbbi számában az Egyesült Államok—Nyugatnémetország—Izrael háromszög titkos fegyverszállításainak mechanikáját. Az amerikai haditechnikát a Bundeswehr számlájára vásárolják, de egy részét Izraelbe szállítják. Így például a Sikorski amerikai cégtől 90 helikoptert vásároltak, 24-et nyomban Izraelbe irányítottak. Ezt a műveletet a Bonn és Tel Aviv külön megállapodása irányozta elő, amelyet az amerikai kormány is jóváhagyott.

Az NSZK-n keresztül Izraelnek juttatott fegyverek fontos szerepet játszottak az izraeli agresszív előkészítésében. Az NSZK bünrészeségét tanúsító tények most olyan körülmények között váltak ismeretessé, amikor Nyugat-Németország kormánykőrei mindenképpen azt akarják bizonyítani, hogy országuk „semleges maradt” a közel-keleti konfliktusban — írja a Pravda.

Főviden

Az amerikai szenátus jogi bizottsága csütörtökön 11 szavazattal 5 ellenében jóváhagyta Marshallnak első színesbőrű bíróként az Egyesült Államok legfelső bíróságába történő kinevezését. (UPI)

Szeptemberben Kinshasában megtartják az Afrika Egységsszervezet csúcserkekezletét. (AFP)

A tanárok világszervezete úgy döntött, nem fogad el többé pénzt a Vernoni alapítványtól. Az alapítványt ugyanis a szervezet értesülése szerint a CIA-ügynökség finanszírozza. (Reuter)

Több osztrák városban: Klagenfurtban, Villachban és Grazban volt annak a nyugatnémet pénzhamisító bandának a „támaszpontja”, amelyet a közelmúltban lepleztek le Jugoszláviában — jelenti a bécsi sajtó. A banda, amelyet egy hamburgi kereskedő vezetett, hamis dollárokat hozott forgalomba a balkáni államokban. (MTI)

Varsó lakossága 1967 július hó végén 1 276 000 fő volt, ebből 730 000 nő. A népesedési statisztikusok szerint Varsó lakossága 1969-re éri el a háború előtti 1 300 000 fős létszámot. (PAP)

Az I. Jan Kiepura fesztivál megrendezésére szeptember 2-án és 3-án kerül sor Krynicián, Lengyelország egyik legrészesebb üdülőhelyén. A fesztivál díszvendégeként Lengyelországba érkezik Eggerich Márta, Kiepura özvegye, aki augusztusban Varsóban síremléket állít ferfitének. (MTI)

A Francia KP és a Demokrata Szocialista Baloldali Szövetség küldöttsége tanácskozott a dolgozók szocialista vívmányainak védelmében folytatandó közös akciókról. A megbeszélésről kiadott nyilatkozat szerint a két küldöttség újból szervezte közös akaratát, hogy minden erőfeszítést a kormányra a dolgozók szocialis vívmányai elleni offenzívájával. (MTI)

MOSZKVA

KGST

Mihail Leszecsó, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökhelyettese, a Szovjetunió állandó képviselője az KGST-ben, az Ekonomicseszka Gazeta című lapnak adott nyilatkozatában kiemelte: a KGST Végrehajtó Bizottsága 13. ülésén (júliusban) határozatot hozott a tagállamok 1971—1975. évi népgazdaságfejlesztési tervét összehangolásának megszervezéséről. Leszecsó két szakaszra osztja a tervet kétoldali és sokoldali összehangolásra.

Az első szakaszban a KGST-országok kétoldali tanácskozásokat folytatnak a gazdasági együttműködés kérdéseiről. A második szakaszban ugyancsak folytatnak kétoldali tanácskozásokat, de számításba veszik a már elkészített elemzéseket és egyéb anyagokat, indítványokat. Befejezésül megkötik a kétoldali hosszulejratú egyezményeket az 1971-től 1975-ig terjedő időszakra szóló hosszútávú kölcsönös áruszállításiakra. Megkötik továbbá a termelés szakosítására és összehangolására vonatkozó megállapodásokat. Fontos, hogy az országok által felvetett problémákat a felek sokoldalúan vitassák meg a helyrehozhatatlan párhuzamosságok elkerülése végett. (MTI)

Bratszk

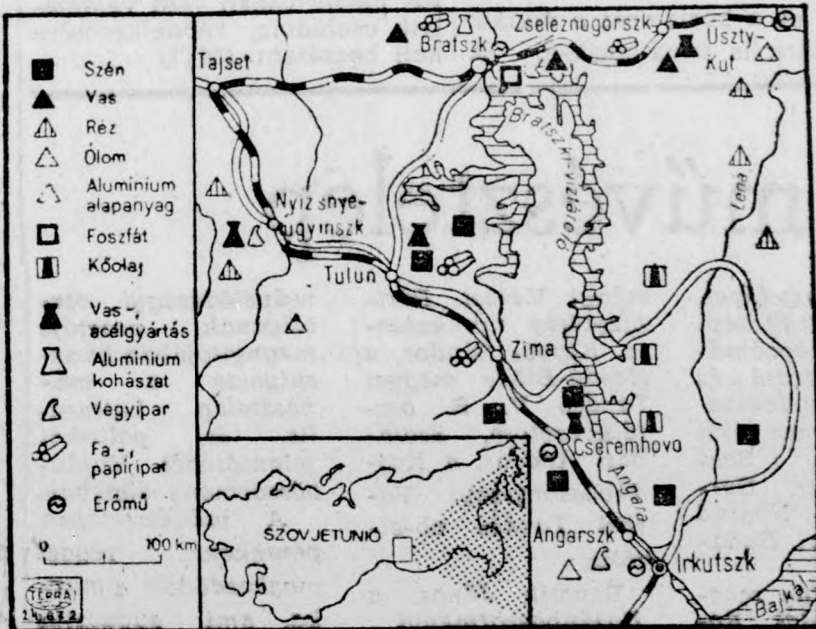
A hatalmas kiterjedésű szibériai területek keleti részén, a bővizű Angara folyó mellett épült fel a Szovjetunió egyik egységtelisebb városa, Bratszk. Helyén 1953-ban még csak egy kis szibériai település állott, ma egy 180 000 lakosú ipari központ lüktető élete fogadja a látogatót.

A város gyors kialakulásának és fejlődésének hátterében nem a véletlen kell keresnünk. A város ihletője a vadölgyés Angara volt. Erre építették fel a környező területek természeti kincsinek kiaknázásához szükséges villamosenergia biztosítására a világ legnagyobb vízierőművét, a bratszki erőművet. Húsz

turbinája, egyenként 225 megawatt kapacitással, évi 4,5 millió kW energiát termel.

A 125 méter széles és 5140 méter hosszú gát mögött egy 5410 négyzetkilométer kiterjedésű mesterséges tó keletkezett (kilencszer nagyobb a Balatonnál). A víz fokozatosan 1450 négyzetkilométer megművelt területet, 3200 négyzetkilométer erdőt, 238 települési helyet, 954 km hosszú autótutat és 120 km vasutat öntött el. Kb. 40 millió köbméter fa került víz alá.

Helyette azonban ma már ott áll az erőmű és a város. A város, ahol televízió- és rádióadó, különböző kulturális és szociális intézmények, fedett sportpálya és sportcsarnok, színház, mozi áll a dolgozók rendelkezésére. Ebben a városban a legmagasabb a népszaporulat a Szovjetunióban. A számítások szerint a város lakossága az elkövetkező húsz évben 800 000-re fog emelkedni.

Balsiker

Néhány órával ezután, hogy az ELDO hét tagországa 50 tudósítójának ujjongása közepette a 11. kísérletre végre sikerült az Európa-1 úrrakéta kilövése Ausztráliába, a rakéta sivatagba zuhant Ausztrália középső részén. Az első jelentések szerint a kudarcot a rakéta francia gyártmányú második lépcsőjének hibája okozta. (Reuter)

NAPLÓ

2. oldal — 1967. augusztus 3.

A nagy aratás be... zerte. Ilyen ben érkeztek egyik hajdu ménybe, ho a jelenlegi szövetkezet nek a napok... Nos, a köz ja — mondt mezőgazdasa hogy aratás daságban es vetkezik. A zetésben — nem is csak jellemző — pihenőből. zódott az számbavetté ményeket.

Bark... nélk

1966 n debreceni (számuk t örömmel ták a hírt elsőként hely nyílt. Hatvan ut ceni Mo szipari Kisz rész helyiség, a vitások el számokat, gúsgéret k rászortolók után sokar új létesítm esalódottar azóta is ig hely látog

Mi okoz za a csaló az, hogy a kicsi. Más csoláshoz szeriubb ar nya. A m leg néhány fűró- és kó ható, s tö szerszám. barkácsoló retnének e vásoló- é kát is vég hibás alka guk kijávi ni. Erre a hetőség. S nak, akik hogy a m miféle ala dól vasat nem kell ladgálni eg A műhel ügyeleti s SZÖV és a olcsón adja számokat, ban fillér olyan mun hol forinto nie. A fen azonban k fel ezt a r a felügyel nyugdíjaso doffa, van senki sem műhely ny séget.

A rogvad lysisében a lehet ková apparát be ha volna is ban tehát ne: megfete terület a b járára. A b mények kö gondolkozta fenntartani az új, kihal számokat a barkácsoló te szó sze oda. A végső a debrecen műhely, b új, országos zés — nem nyényeket. tehát sorsa

Aratás után a hajdúböszörményi határban

A nagy nyári munka, az aratás befejeződött megyeszerte. Ilyen aratás utáni időben érkezünk a napokban az egyik hajdúvárosba, Bösör-ménybe, hogy megnézzük, mi a jelenlegi munka a termelőszövetkezetekben, mivel telnek a napok az aratás után.

Nos, a közhiedelem azt tartja — mondják a városi tanács mezőgazdasági osztályán —, hogy aratás után a mezőgazdaságban egy kis pihenő következik. A város öt szövetkezetében — de valószínű ez nem is csak erre az öt térszere jellemző — nem jutott ebből a pihenőből. Alig, hogy befejeződött az aratás, alig hogy számbavették az aratási eredményeket, amelyek meg kell

mondani nagyon szépek, máris a következő munkák kötik le az embereket és természetesen a gépeket. És a bösör-ményi emberek szívesen is teszik ezt, szívesen vállalják a nyári melegben is a munkát. Mert

tudják, hogy a szövetkezetek olyanok már, hogy az igyekezetet, a jó munkát bőségesen meghálálják. S ez a jó munkaszellem, ez a munkaszereget már állandó jelzője lett a bösör-ményi szövetkezetek tag-ságának.

ják, hogy az valóban jó magágya legyen az őszi szüretnek. Már pedig azt akarják, s a többletmunkát el is végzik; a szárazság miatt többször fordulnak a traktorok, többször járják be a táblát a munkagépek.

Rekordtermés kalászosból

Bizonyítják ezt az elért eredmények, amelyek közül hadd említsük meg a talán legszebbet, a kalászosok ideai városi termésátlagát. 14.1 mázsa volt a tervezett, s ezzel szemben az idén rekordtermést értek el: 21.04 mázsa lett 9000 hold területen az átlagtermés búzából. Ez a szövetkezetek történetében itt Bösör-ményben egyedülálló, s minden bizonyítással a szövetkezetek dolgozóit dicséri. Ennek köszönhető, hogy a város közös gazdasági a előirányzott 810 vagonos felvásárlási tervüket 1200 vagonra teljesítették. Az érdekesség kedvéért, de talán azért is, mert ez szintén a fejlődést bizonyítja, meg kell említeni, hogy például három évvel ezelőtt még 360 vagon kenyérgazdálkodást adott a felvásárló szervezetnek a város mezőgazdasága.

egységes a célkitűzés: az, hogy az őszi betakarításig minden tarló meg kell művelni. Tehát nem akarják, hogy a tavaszra szántatlanul menjen át akár egyetlen darab föld is. Ezért a szövetkezetek vezetői felelősséget vállaltak, s minden igyekezet megvan arra, hogy ezt a vállalást be is tart-sák.

Még a gyakori többletmunka ellenére is igazán szép teljesítményt tudnak már felmutatni a bösör-ményi szövetkezetek. Jelenleg 700 holdat istállótrágyáztak, s az a mintegy 70 gép, amely tulajdonképpen végző közel 9000 holdon készítette elő a talajt az őszi vetéseknek. Segíti a munka folyamatos és gyors végzését az is, hogy az aratást úgy szervezték meg előrelátóan, hogy minden táblát idejében megtisztítottak, lehűzték a kombájnszalmát, elszállították a bálákat. Szabadon és akadálytalanul járhatják tehát a táblákat a talajelőkészítő gépek.

Már az ősze gondolnak

Ismeretes, hogy a jó termés alapja a jó talajelőkészítés, a jó magágy. Az idei kimagasló termésátlagot is így tudták elérni búzából a bösör-ményiek. A jelenlegi munkát is ilyen megfontolások segítik, s ezért törekednek arra, hogy a talajmunka amit végeznek, a lehető legjobb legyen. S hogy mennyire igyekeznek valóban jó magágyat készíteni, azt bizonyítja az is, hogy nem sajnálják azt a többletmunkát sem, amit most a rendkívül száraz időjárás tesz szükségessé. Azt mondják a szakemberek, hogy jelentős többletmunkát kell egy-egy tábla földre ráfordítani, ha azt akar-

Ez tehát a bösör-ményi határban folyó legfontosabb munka. Természetesen az időszakkal megfelelően az öntözógarnitúrák is maximálisan igénybe vannak véve; az időjárás is arra készíti a szakvetőket, hogy minél többet öntözzenek. S míg a határban tarlót hántanak, tárcsáznak, öntöznek, addig a szövetkezetek központjaiban már megkezdtek a magvak előkészítését az őszi vetésekhez.

(b. ó.)

Barkácsolók nélkül?

1966 novemberében a debreceni barkácsolók (számuk több ezer lehet) örömmel hallották, olvasták a hírt: az országban elsőként barkácsolóműhely nyílt Debrecenben, a Hatvan utcán — a Debreceni Motorszerelő, Műszeripari és Lakatosipari Kftsz részlegeként. Olyan helyiség, ahol kisebb javítások elvégzéséhez szerzőköt, s megfelelő segítségnek kapnak az arra rászorulókat. A megnyitás után sokan felkeresték az új létesítményt, de többen csalódottan távoztak. S azóta is igen gyér a műhely látogatottsága.

Mi okozta, illetve okozza a csalódást? Egyrészt az, hogy a helyiség nagyon kicsi. Másrészt a barkácsoláshoz szükséges korszerűbb apparátusok hiánya. A műhelyben jelenleg néhány satupad, egy fűró- és köszörrümp találat, s többfajta lakatos-szerszám. Az igényesebb barkácsolók azonban szerzőköt, esztergályos, kovácsoló- és hegesztőmunkát is végezni, járműveik hibás alkatrészeit önmaguk kijavítani, megcsinálni. Erre azonban nincs lehetőség. S azok is csalódnak, akik úgy gondolják, hogy a műhelyben valamiféle alapanyagot (például vasat) találnak és nem kell maguknak szadalagálni egy kis anyagért.

A műhely (melynek felügyeleti szerve: a KISZÖV és az OKISZ), igen olcsón adja bérbe a szerzőköt, s bárki valóban fillérekkért végezhet olyan munkát, amiért máshol forintokat kell fizetnie. A fenti okok miatt azonban kevesen keresik fel ezt a részleget, ahogy a felügyeletet gyakorló nyugdíjasok egyike mondta, van olyan nap, hogy senki sem veszi igénybe a műhely nyújtotta lehetőséget.

A rogyadozó tetejű helyiségben azonban szó sem lehet kovács- és hegesztő-apparát beállításáról, még ha volna is ilyen. Elsősorban tehát helyiség kellene: megfelelő, komolyabb terület a barkácsolás céljára. A jelenlegi körülmények között ugyanis elgondolkodtató: érdemes-e fenntartani ezt a műhelyt, az új, kihasználatlan szerzőkötök annak a néhány barkácsolónak, aki — szintén szó szerint — betéved oda.

A végső konklúzió: ez a debreceni barkácsolóműhely, bármennyire is új, országos kezdeményezés — nem elégti ki az igényeket. Dönteni kellene tehát sorsa felől.

V. M.

A BÍRÁLÓ EMBER

A járási tanács elnökével beszélgettem először róla. Amit jellemzően elmondott, valószínűleg így lehet röviden összefoglalni: Belezna Tibor, a szakaszmérnökség vezetője a járási tanács végrehajtó bizottságának egyik legaktívabb tagja. Bíráló ember — mondta a tanácselnök —, aki a legkisebb hibát sem szereti szó nélkül hagyni. A tanácsot kötelezettségének kifogástalanul eleget tesz. Nem is beszélve arról, az hogy a lokalizációs gát idejében elkészült, jó részt az ő érdeme.

Tündöve vártam hát a Berettyó szakaszmérnökség irodájában. Azzal szórakoztam, hogy — amíg ki tudja, Berettyó Tibor melyik csúcskéből előkerítették a mérnököt — megpróbáltam magamnak el képzelni, milyen ember is lehet. Akárhogy is próbáltam a kapott információk alapján megrajzolni magamnak, csak egy típus kaptam: a munkáját szerető, szívvel-lélekkel végző műszaki értelmiségi, aki szívesen vállal társadalmi munkát is. Afféle sablonfigura — s annál nagyobb bajban voltam, amikor az ilyen alapon előre elkészített sablonkérdések egymás után válaszolatlanul peregettek le róla. Nem lehetett, nem tudtam szabályos interjút csinálni vele, s egy óra múlva azzal az érzéssel búcsúztam el tőle, hogy megírtam nagy jót, tudom, milyen tanácsost Belezna Tibor, viszont nagyon jól esett egy órát beszélgetni vele.

Megpróbálom mégis, ha csak nagy vonalakban is felvázolni azt, ami beillik az eredeti tervembe. Hogyan is történetét, hogy a fiatal mérnök, aki mindössze harmadik éve újfalu lakos, ennyire megnyerte az emberek bizalmát, hogy a járási tanács végrehajtó bizottságának tagjává választották? Ó maga úgy véli, és több mint valószínű, hogy így is van, a barátság a legforróbb napokban kezdődött. Akkor, amikor hideg, metsző szél fújt, és csak a Berettyó gátján dolgozó emberek érezhették, milyen rettenetes forró pillanatok. 1966. tévéjén Darvas és Csótkó környékén. Színházi

nyelven debütálásnak hívják az első igazi bemutatkozást, hát Belezna mérnök számára az a néhány hét debütálás volt a javából.

És vízzel azóta is mindig volt és van probléma a berettyóújfalui járásban: eddig általában sokallták, most az utóbbi napokban kezdik kevesellni. Személytől függetlenül is azt lehet mondani, jó az, ha van a járás vezető testületében vízügyi szakember. S ezzel nem Belezna Tibor személyét akarom kisebbíteni, hiszen ő maga is tisztában van vele, hogy a járás, a község érdekében társadalmi munkában is szakmája révén tud a legjobbat tenni. Most például azt is nehéz lenne eldönteni a „vízes” mérnöknek vagy a vb-tagnak, hogy több fejtörést, hogy nem tudja megérteni, miért nem öntözik ebben a kánikulában a termelőszövetkezetek annyit, amennyit pedig lehetne.

Mint tanácsost milyen kapcsolatban áll az emberekkel, a községekkel? Erre is csak azt tudja mondani: amilyet a szakmérnökség vezetőjétől el lehet várni. Hivatalból is, tanácsostként is járja a községeket, s ahova ő beteszi a lábát, mindjárt a belvízre terelődik a szó. Ahol csak valamilyen mód mutatkozik rá, arra próbálja rávenni a községek vezetőseit, hogy ne várjanak mindent felülről, egy sor bajtól, vesztélytől összefogva saját erővel is megóvhatják magukat. Csakhát, sajnos, sok helyen még az a helyzet — Belezna Tibor mondta így —: könnyebb szólni a tanácsost, mint megfogni a lapátot. Egy kis idő kell még és sok munka, hogy az emberek aszályban se feledjék el, mit jelent a víz.

Bármennyire is a vízrendezés áll a beszélgetésünk középpontjában, azért mégis sikerült kiderítenem, hogy nemcsak a mérnök, hanem a tanácsost is szorgosan tevékenykedik a járásért. Legutóbb például — amikor először kerestem — hasztalanul — Vekerdestem volt kint, a járási v. b. tárgyalta egy vekerdi anyagot, azt nézte meg az ülés előtt a

helyszínen, hogy érdemében tudjon felszólalni a vitában. Egy közéleti tanácsulást is említ Berettyóújfaluból, ami véleménye szerint olyan volt, amilyennek minden hasonló jellegű tanácsulást látni, tapasztalni szeretne. A község széptérséről volt szó akkor, s ahogy említi, egy nagy papírtekerest gördít végig az asztalon: Újfalun egyik eddigi színterületje a két fútvonal kereszteződésénél, ahol a jövő évben parkot akarnak létesíteni. Ki más készíthetné el a szintezési térképet, mint a vízügyi szakemberei?

Egy óra volt, több vagy kevesebb, amíg beszélgettünk — nem futotta belőle arra, hogy az órát nézegessük. Belezna Tibor valóban vitaközö, bíráló ember. Többet, jobbat szeretne, nemcsak magának — a körülötte élő embereknek. Szeret előre tekinteni, s ha éppen a termelőszövetkezetek istállóiról van szó, úgy tartaná jónak, ha olyanra építenék, ami még tíz év múlva is állja a versenyt az akkori legkorszerűbbekkel. Néha alul marad a vitában, ez a vitaközö emberekkel mindig előfordulhat. De nagyon örül annak, hogy a járási tanács végrehajtó bizottsága nem fejbölgő a járásosok gyülekezete, érvelni kell ott, érvekkel egymást meggyőzni. Azért nem sajnálja a fáradságot, hogy egy-egy ülés előtt a helyszínrre is kiszaladjon körülnézni — bár ő újfaluiakat képvisel a tanácsban —, ne kelljen csak ismeretlenül elfogadni a mások véleményét. Sőt örül annak is, hogy volt már példa, a megyei tanács képviselőjét is sikerült meggyőzni azoknak, akik ott helyben mégis jobban, közvetlenebbül ismerik a konkrét eseteket.

Filmszalag vagy akárcsak a rádió többet adna vissza a beszélgetésből. Így, papírra vetett szavakkal nehezebb. Hadd támasszam hát alá az elmondottakat egy végső következtetéssel: jó, hogy vannak a tanácsokban ilyen vitaközö, kritizáló emberek.

Nagy Zsuzsa

Ne a vevő kárára!

Nyári gondokról van szó és sajnos ezekből bőven van. A Napló Olvasóink írják rovata is közölt ezekből egész csokorra valót. Megirtuk, hogy az egyik üzletben romlott árut akartak a vevőre sózni. (Az eset érdekessége, sajátos tanulsága, hogy a cikk megjelenése után egy másik bolt dolgozója hivatkozott a mi cikkünkre és azzal intette el a panaszt, hogy a romlott árutól azért senki nem halt meg.) Hát ez is elintézési mód...

Meleg van, nyár van, kánikula van. Ez azonban egyáltalán nem indokolja, hogy a hentesüzletet a szagáról kelljen megismerni, vagy hogy a vendég langyos üdítőt italt kapjon. Nyár van és ezzel összefügg a meleg. Miért kell erre figyelmeztetni? Azért, mert némely helyen elfeledkeznek olyan alapvető dolgokról, hogy a télen a hideg, nyáron meg a hőség ellen kell védekezni. Az idén eddig nem volt fagyalmtergezésünk, nem volt Hajdú-Bihar megyében élmiszerkészítés. Nem szerencse dolga ez. Mindenképpen az alaposabb készülést mutatja. A megyei élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat többszáz millió forintos forgalmat bonyolít le és csupán ezrelékben lehetne kifejezni a panaszok számát. Am ezek nagyon bosszantóak. A debreceni, 13. sz. Csapó utcai boltban vásárolt egy asszony egy üveg tejet. Hazavitte, hűtőbe tette és este madártejet akart csinálni, kedvességéből, a férjének. Amikor belekavarta a cukrot, a tojást, akkor döbbent rá, hogy a fél fel-fort tej összement. A dolog szombaton történt, így aztán csak hétfőn ment reklamálni. A boltos úgy nyilatkozott, hogy ők másnap tejet nem árusítanak. Amikor mi beszéltünk vele, akkor meg úgy mondta, nyilván a tejparinál lehet esetleg a hiba, mert már előfordult, hogy tévesen címkézték. Felültenül hozzátartozik az esethez, hogy amikor viszont mi a vállalat igazgatójával beszélünk, az akkor elég felháborodottan szót a boltos eljárásáról. Mondván, hogy ez nem elintézési mód.

Talán az lehet a hiba ilyen esetekben, hogy a boltos elfeledkezik róla, nem nyolc-tíz évvel ezelőtti helyzetben van. A hiánygazdálkodás végre szűnőben van, a kereskedelem most már nem csoztással foglalkozik, rá kell mindenkinek ébrednie, hogy most már valóban kereskedni kell. Eladni! Az új gazdasági mechanizmus elemeinek alkalmazása könyörtelenül igazolja, hogy csak az nyer, aki tudja, mi kell a vevőnek és ami kell, azt úgy is tudja „csomagolni”, hogy a vásárló elégedett legyen. Tudomásul érdemes venni minden üzletben, hogy a vevő kárára nem lehet kereskedni.

És nem lehet kiháználni a nyár ada problémáit sem. Debrecen nagy élelmiszer kombinátjának dolgozó, a vágóhídiak, a baromfiipari vállalat munkásai mindent megtesznek, hogy a nyári melegek megfelelően készítsék el a húsrút. A vágóhídon nincs is hiba, ám a tárolás, a raktározás már több kívánnivalót hagy maga után. Ugyanígy a bolti árusítás módja, a hűtés szakszerűtlen volta. Pedig az üzletek nagy többsége Debrecenben hűtőpulttal, hűtővitrinrel felszerelt, több hűtőgép is dolgozik egy-egy boltban.

Miért van mégis, hogy a vevő olykor romlott árut kap? Miért állott, langyos, szinte íhatatlan olykor az üdítő? A fogyasztás nagy, ez tény. De hát éppen arról van szó, hogy nyáron a meleg ellen kell védekezni. A boltosnak, az eladónak illik tudni, hogy az üdítő ital csak akkor üdít, ha hűtik. Láttam a táblát is az üzletben: jégbehűtött üdítő ital kapható. Az embernek aztán elmegey a kedve az egészségtől, amikor belekóstol a narancsitalba. Mert meleg. Igazán nagy propagandája van az üdítőknek. Ezt azonban tönkreteszni némely helyen az árusítás módja. Vagy legalább ne csigánák fel az elpáldott vevő kíváncsiságát a látszólag hűsítő reklámtáblával, ténnek azt el a raktárba! Az üdítők mellett sokkal veszélyesebb, amikor gondatlan a hűs- és csmegeárúk kezelése, tárolása. Egészségügyileg veszélyes és az élelmiszer árusító üzletek vezetőitök figyelmét erre nagyon határozottan fel kellene hívni.

Kedvesek, hangulatosak a községi eszpresszók, cukrászdák, az új üzletek. Az az elszomorító, hogy az igazán udvarias kiszolgáló is olykor azt mondja, ha üdítőt kérnek, ne számítsanak hidegre, mert éppen áramszünet van, nem működik a hűtőapparátus. Vidéken, falun pedig különösen számítani kellene az ilyen kényelmetlen helyzetre, az áramszünetre. Van, ahol erre fel is készültek. Konyáron, a községi eszpresszóban is. Ott az áramhiány miatt nem kell a kedves vásárlót eltanácsolni, mert ott ismerik a hagyományos módszert. Jégvermet építettek és ha nincs áram, akkor ott van a vermet hideg.

Nyár van, kánikula van, hőség van. Ez azonban nem indok arra, hogy felmentést kapjon a figyelmen kívül hagyás. Nem indok arra, hogy másnapos tejet adjon az eladó. Arra sem, hogy az érezhetően rossz áru rászózza a vevőre. A vásárló kárára nem szabad dolgozni. És ezúttal nem csupán a bolti dolgozóknak szólunk. Az intelem a kereskedelem beosztottainak, a vezetőknak is szól. Kellő eréllyel meg lehetne szüntetni a panaszforrásokat.

Meg kell szüntetni.

Sütő Gyula

NÁDUDVAR

Országjáró termelőszövetkezeti tagok

A napokban a nádudvari strandolással enyhítették az út fátardalmait. Kirándultak Siklós várába is, ahol a nemrég restaurált vár eredeti berendezésében, valamint Gorka Lívia és Kovács Margit kerámiaállításában gyönyörködtek — írja Nádudvar József tudósítónk.

NAPLÓ
3. oldal — 1967. augusztus 5.

Megszűnnek a zenekarok?

Fúvószenekaraink életéről

Az elmúlt hetekben éppen Debrecen zenei életével foglalkoztak a Napló hasábjain zenei szakembereink olyan értelemben, hogy Debrecen zenei életét hogyan lehetne színvonalasabbá tenni, még jobban a közönség szolgálatába állítani, hogyan lehetne ifjúságunk zenei nevelését minél jobban kiterjeszteni, növelni a hallgatóság zenei ízlését, szépezzük.

Alig, hogy a vita véget ért, máris szomorú esetnek lehetünk tanúi: a Járműjavító

nagy múltú fúvószenekarát feloszlatták. De miért? A postás kultúrotthon fúvószenekara csak névleg van, a gyakorlatban nem létezik. De miért? Debrecen állomás szakszervezetének fúvószenekara még most kezd újjáéledni, részt vesz a soproni fesztiválon, s feloszlata előtt áll. A zenekar nagyobb része utazó beosztásban van, szolgálat után fáradtan, álmosan, lelkesedésből mennek próbára. De miért?

Javasolom ezért, hogy a megszüntetett zenekarok hangszereit, vagy az üzemekben és kultúrotthonokban elfekvő hangszereket központi helyre gyűjtsék össze. Tárolásával szakembert bízzanak meg, mielőtt több tízezer forintot kár nem keletkezik.

Fúvósoktatásunk igen jó úton halad. Ifjúságunk él az állam által biztosított lehetőségekkel. Meg kell említenem, hogy zeneiskoláink, szakiskoláink hosszú éveken keresztül nemcsak tanfolyamot adnak, hanem olyan hangszereket, melyek 5 és 10 ezer forintokba kerülnek. Ezt a szülők biztosítani nem tudják. Debrecenben olyan fiatalok, kik 10 évig is tanultak iskolákban, onnan kikerülve hangszert és zenekart nélkül maradnak. Üzemeink és kultúrotthonaink ezen fiatalok részére hangszereket biztosítani nem tudnak, így a hosszú évek tanulására, valamint az állam által biztosított anyagi támogatás semmilyen formában nem térül meg.

TÁMOGATÁS NÉLKÜL

A válasz nem olyan egyszerű. Míg Miskolcon a zenekarokat 1300 000 forint támogatásban részesítik, addig Debrecenben semmilyen támogatást nem kapnak. Debrecen zenekarait, ha ugyan lehet így mondani, csupán a zenészek lelkesedése tartja össze, kik a lelkesedés mellett igen komoly anyagi áldozatot is vállalnak egy-egy kivonulás vagy térzene alkalmával.

Alig, hogy a vita véget ért, máris szomorú esetnek lehetünk tanúi: a Járműjavító

Könyvjelző

A FEHÉR BÁRÁNY SÖTÉT FOLTJAI

Kurt Becher SS-standarten-führert a nürnbergi háborús perek során az amerikai katonai bíróság felmentette, és mint a zsidók megmentésén fáradozó lovasjás német tisztet ünnepezték. A vizsgálatok után maga az amerikai zóna katonai kormányzója, Lucius Clay hívta Brémába, hogy ott kezdjen önállóan ténykereskedéssel foglalkozni. Kurt Becher ma az új nyugatnémet hadsereg legjelentősebb termény szállítója, többszörös márkamilliomos, jövedelme meghaladja a 300 millió márkát.

A terménykereskedésből SS-tiszté előlépett náci, Himmler egykori kedvence, Eichmann bizalmas barátja, a zsarolással kikényszerített tranzakciók mestere és a német birodalom vezérei által a zsidókkal üzött emberkereskedés gátlástalan ügynöke e különleges elbánást annak köszönhetette, hogy közvetlenül a háború után nem kerültek még elő azok az adatok, amelyek háború alatti tevékenységének valódi jellegére fényt derítettek volna.

Lévai Jenő több éves kutatómunkával eddig ismeretlen dokumentumok tömegét gyűjtötte össze Kurt Becher háborús ténykedésére vonatkozóan. E dokumentumok felhasználásával *A fekete SS „fehér báránya”* című népszerűsítő formában megírt könyvében bemutatja ennek a számkura sem közömbös fasisztának a valódi múltját.

Kurt Becher az SS vezérének, Himmlernek szolgálatában Magyarországon bonyolította le legnagyobb szabású akcióját. 1944-ben az ekkor már Budapestten tevékenykedő Eichmann által megindított zsidódeportálás okozta feszült légkört felhasználva kényszerítette a Chorin-, Weiss-, Mauthner- és Kornfeld-családokat, hogy a jelentős nemzeti vagyon képviselő, hadászati is fontos vállalkozó Wehrmachttal rivalizáló SS-nek adják át.

1944. október 20-án 6 lett annak a bizottságnak a vezetője, amelynek a feladata a legjelentősebb magyar üzemek leszerelése és elszállítása. Tehát az ország kirablása volt. A magyar Népügyszérség 1947. április 15-én elfogatóparancsot adott ki ellene, de az amerikaiak arra hivatkoztak, hogy Magyarország nem tartozott a Hitler-ellenes koalícióhoz, megtagadták kiadását. Az elrabolt magyar javak ügyében ma sem folylk ellene vizsgálat. Elhisszük hogy Nyugat-Németországban ahol volt fasiszták fontos állami és gazdasági pozícióit töltöttek be, kissé kényvelmel volna Kurt Becher múltját szellőztetni.

Martinák János

KOMMENTÁR

A politikai irodalom terjesztése

Korábban már beszámoltunk arról, hogy az utóbbi időben a megye pártalapszervezeteiben jó úton halad, ugrásszerűen emelkedik a politikai irodalom olvasottsága és terjesztése. A felsőbb párt-szervek irányító és ellenőrző tevékenysége, az alapszervezeti vezetőségek és terjesztők lelkes, jó munkája következtében a Kossuth Könyvkiadó megyei kirendeltsége felévi jelentésében arról számolhat be, hogy az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva majdnem 25 százalékkal több politikai könyv jutott el a dolgozók kezébe. Ha nem is ilyen kedvező mértékben, de emelkedést mutat a pártfolyóiratok olvasottságának grafikonja is.

Az eredmények okait kutatva azokat a tényezőket kell megfogalmaznunk, amelyek következtében mintegy két évvel ezelőtti hírtelen fejlődés kezdett a politikai irodalom olvasottsága, terjesztése. Elsőnek azt, hogy az alapszervezetek a politikai irodalom terjesztését a megyei párt-vegrehajtó-bizottság határozata értelmében pártmunkának tekintik, a politikai műveltség fejlesztése, a tudatformálás nélkülözhetetlen eszközeinek. Másodszor: az alapszervezetek nagy többségében megfelelő pártmunkát találtak, aki szívügyének tartja a megbízást, aki tájékozódik az igények felől és figyelemmel kíséri a Kossuth Könyvkiadó tevékenységét, hogy az igényeket és lehetőségeket összhangba hozza. Tegyük hozzá, a pártmunkások feladata az évek folyamán részben könnyebb, részben nehezebb lett. Könnyebb, mert a Kossuth Könyvkiadó ma már rendkívül színes, változatos és mozgékony könyvkiadással áll a párt politikájának szolgálatában, könnyebb tehát a különböző igényeket kielégíteni (a kiadó nem egy könyve az utóbbi időben valósággal könyvtáraknak bizonyult, a vásárlók napok alatt elkapták). Másfelől azonban nehezebb is a munka, mert a terjesztőtől nagyobb felkészültséget, politikai és könyvismeretet kíván mint eddig. Az eredmények azt bizonyítják, hogy a politikai irodalom terjesztésével foglalkozó pártaktivisták lépést tartanak a fejlődéssel.

Az eredmények alakulása természetesen nem kis mértékben a Kossuth Könyvkiadó megyei kirendeltségének jó munkáját dicséri, hiszen az 6 találatonyságuk, mozgékonyaságuk nélkül nem születik anynyi siker. Ma már a legtöbb alapszervezet-állandó kapcsolatban állnak, az együttműködésnek kialakult az a formája, amely lehetővé teszi, hogy mindegyik a tartalmi vonások kerüljenek előtérbe.

B. E.

JAVASLATOK

Javasolom: az SZMT kulturális bizottsága, a szakszervezeti bizottságok, a művelődési otthonok igazgatói, a városi és megyei tanács művelődésügyi osztályának, valamint szakembereinek a bevonásával sürgősen hívjanak össze értekezletet, mely kimondja a város és a megye fúvószenekarainak sorsával foglalkozna.

Ajánlatos volna — mint ez Miskolcon van —, hogy a Debreceni Zeneművészeti Szakszervekora is rendelkezne olyan fúvószenekarral, mely bemutató jellegű előadásokat tartana.

Javasolom végül olyan fúvószenekari szakbizottság felállítását, mely nemcsak városi szinten, de a megyében is segítséget tud nyújtani a fúvószenekarainak.

Adamóczi Béla
zeneiskolai tanár,
Hajdú-Bihar megyei
fúvószenekari szaktanácsadó

KÉT PORTRÉ – TÜKÖRBŐL

A bizonytalanság napjai

Miben bíztam? Magam sem tudom. Tudhattam volna, hogy annyi ponttal, amennyit én magammal vittem, nem kerülhetek be az egyetemre. Nem restellem most sem: így történt. Szinte gyerekkorom óta szomjasabb voltam a világra, mint a tantárgyakra. Az irodalom és a művészetek érdekelték.

Harmadikban az osztályfőnököm megkérdezte:

- Mihez kezdés érettségi után?
- Egyetemre megyek.
- Gondolod, hogy felvesznek?
- Bizom.

Nem vettek fel. Sok volt a közepesem a középiskolában, az érettségi sem sikerült fényesen. S hiába szereztem 9 és fél pontot a felvételin, ez kevés volt. Nagyon kevés.

A felvételi után beszélgettünk a „sorsársakkal”. Valamennyien reménykedtek. En is. Miben? Magam sem tudom. Tán hogy az én kedvemért megváltoztatják az egész pontrendszert. Hogy most az egyszer nem a pontokat fogják nézni, hanem azt, hogy szerepeltem itt s hogy gyerekkorom óta a művészetekért élék-halok. Mit számít az, hányasom volt matematikából? És akár történelemből? Ezt akarom csinálni, ezt szeretném csinálni. És aki kérdezett, mind elismerte, kevesen nyújtottak több felvételin, mint én.

Anyám sírt.
— Most mi lesz veled, kislíam?
Nem tudtam neki mit mondani.
Mikor az értesítést megkaptam, elmentem az egyetemre. Illetve elé. Nézetem, néztem a szökökutakat. A parányi tó feloldja magából a víz szöke szálait, aztán visszahullanak bele. Ilyennek tűnt egy percére az egész élet. Minden. Ilyen értelmetlennek, mint a tó erőlődése, hogy szétszórja a vizét. Aztán kavicsot dobáltam a tó vizébe. Már nem tetszettek a szökökutak. Unalmas volt.

— Most mihez kezdés? — kérdezték a srácok is. Mindenki.
Nem tudom. Látja, nem tudom. Fogalmam sincs róla. Gondolkoztam már

annyt róla. Csak egy bizonyos. Jövőre ismét megpróbálom. Vagy itt, vagy máshol. En megpróbálom évről évre mindig, amíg a középiskolai hármask elmaradnak mögöttem és csak az marad, hogy rajongásig szeretem az irodalmat, a művészetet és ismerem is annyira, mint akik bekerültek az egyetemre. Egyszer majd csak ez lesz a legfontosabb szempont.

Igaz, tanulhattam volna jobban is. A középiskolában. De hát akkor jobb lenne? Attól függ az ember értéke? Apró? Nem tud valami jó állást? A pénz nem fontos. Csak mellette olvasni tudjak, meg elmenni a színházba, kiállításokra. És értelmes emberek legyenek körülöttem. Akiktől tanulni lehet.

Tényleg. Nem tud valamit?

Cédula a jövőbe

A felvételim remekül kezdődött. Az elnök elővette az írásbeli dolgozatomat és megdicsért. Nagyon megdicsért. Hogy hibátlan és pontos munka. Reméli, nem csalódnak bennem. Boldog voltam. Igaz, a homlokomon ott ültek a verejtékcseppek, de boldog voltam. Azt hallottam valakitől, akinek az írásbelije sikerült, félig már benn érezheti magát az egyetemen.

Akkor kérdeztek tőlem valamit a reformkorról. Hogy mi volt az, mikor volt az. És én nem tudtam megszólalni.

— No, gondolkodjon, — biztatott az elnök.

Vörös voltam.
— Nem jut eszébe senki a reformkorról? Például költő?

Nem jutott eszembe semmi. És senki. Ültem és üres volt minden, végtelenül üres.

— Ezt tudnia kellene, — csóválta a fejét az elnök, — aki ilyen írásbelit ír...

És én abban a pillanatban gyűlöltem a kiváló írásbelimet, gyűlöltem önmagamot, mindenkit.
Kaptam másik kérdést. Az ment. Nehezen lendültem bele, de ment. Azt hittem, elfelejtették azt az átkozott reformkort. De kifelé menet az elnök megint megcsóválta a fejét, míg a ceruzája magasan ágaskodott a kezében:
— Azt a reformkort, azt a reform-

Filatelia

Az első román bélyegkiadást 75 éve rendezték Bukarestben. Ez a jubileum egybeesett a román bélyeggyűjtők lapjának, a Filatéliának 15 éves megjelenési évfordulójával. A lap novemberi számában közli a „Bélyeggyűjtő dalát”, amelynek szövegét Emil Gonciu írta, zenéjét Aurel Giroveanu szerezte. Ezt a dalt a román rádió műsorában már többször sugározta. A román posta is megünnepelte a jubileumot és erre a célra külön emléklevelezőlapot adott ki.

★
Új-Zéland is áttér 1967-ben a tizes pénzegységre és ez alkalomból természetesen a bélyegeket is új címlekre cserélt ki. A megváltozott címle-tű bélyegeket úgy kívánják előkészíteni, hogy a régi bélyegkép minden egyes bérmentesítési fajtánál (levelező lap, belföldi levél, külföldi levél, nyomtatvány stb.) ugyanaz maradjon. Wellingtonban a postaigazgatás új bélyegterjesztő irodát nyitott a bélyeggyűjtők részére, ahol elintézik a levélbeli rendeléseket és készpénzért is eladnak bélyegeket. Az iroda mellett olvasószobát rendeztek be, ahol a vásárlók, a gyűjtők az átvett bélyegeket, sorozatokat, vagy ivateket megvizsgálhatják. Az iroda minden forgalomban levő bélyegét és más postai nyomtatványt is árusít.

15.33 Szeged
17.35 Eszper
kislíam. 18.
dás történe
emlékműso
Cicavizió. 3
Minna von
tozat. 22.0
22.34 Tv-hír

17.00 Assz
kedő iskolá
esti híradó
Telecsikló
Tánc, Stan
rozat: Emb
Könyvüzem
híradója. 23

HAJDU-BI
N

A Magyar
Hát
Bíró
Szerkesztő
Főszerk
Szerke
Tó

Kladja s
Debrece
Felelős k
T

Terjesztés
Előzetes
Előzetes
Előzetes

4. oldal — 1967. augusztus 5.

HÍR

— Várhat
tig: Kiseb
hány hely
kelt, idők
szel. Meleg
sabb nap
ton 30 fok

— Aran
tus 10-én
centben a
páratlan
utcaóráz
van utca
utcaig és
szám há

— MABE
Bélyeggy
tus 6-án. d
tart az
(Kossuth u

— Tánca
tus 10-én d
tas kulturo
kezdők és
folyam a
zést nyert
Konez Ernd

LO

A Sport
igazgatósá
rint Sz
szinpadon
lőtőrsorol
számokat

1, 4

MC

VIG du.
M4, 1. 1/2. 3.
vasárnap 3.
hető 1/10.
KERT hétú
film. VIG d
1/2. A nyol
film. APOL
1/2. MAV.
nap 5 és 7.
MŰVELŐDE
kerti vasár
lonyel film
vasárnap 1/2.
rón szereti.
LO du. hét
hétő 1/6 és
vaja, olasz
nap 5 és 7.
gány, nyug
KERT ma 4
angol film.
A fetelem
16. éven f
KERT szon
Hölgyek és
16 éven fel
és vasárna
szerelem,

APOLLO
Négyen az
kor: Chapl
6-án 10 ora

MAI

15.33 Szeg
17.35 Eszper
kislíam. 18.
dás történe
emlékműso
Cicavizió. 3
Minna von
tozat. 22.0
22.34 Tv-hír

17.00 Assz
kedő iskolá
esti híradó
Telecsikló
Tánc, Stan
rozat: Emb
Könyvüzem
híradója. 23

HAJDU-BI
N

A Magyar
Hát
Bíró
Szerkesztő
Főszerk
Szerke
Tó

Kladja s
Debrece
Felelős k
T

Terjesztés
Előzetes
Előzetes
Előzetes

4. oldal — 1967. augusztus 5.

OTTHON

KÉT RUHA BAKFISOKNAK

Hűvösebb napokra a kiskosztüm a legcélszerűbb öltözk. A fekete, fehér pepita kosztüm gombolása kétsoros. Négy patni zseb, s a szoknyát két hajtás díszíti. Fehér blúzzal, fehér cipővel, táskával ünnepi, míg fekete tartozékokkal hétköznapi sportos jellegű.

A geometria jegyében készült a másik koraoszi ruhamodell. Anyaga könnyű szintetikus szövet. Sötétkék-kehér, rózsaszín-kehér, mályvaszín-kehér és citromsárga-kehér betétes változatokban készült. Az oldalvarrásba dolgozott öv elől áthajtható, de a ruha bősége hátul, derékon szorosan összegombolva — izlés szerint szabályozható.

NAPLÓ
6. oldal — 1967. augusztus 5.

Ha nagy a meleg...

Hűtő- vagy jégsekrény hiányában a háziasszony legnagyobb gondja az ételek frissen tartása.

A tej. Nagy hőségben a reggel vásárolt tej, még ha azonnal fel is forraljuk, s nincs elég hűvösön — megseminek. Frissen tarthatjuk a tejet, ha a reggeli forralás után három-négy óra múlva ismét felforraljuk. Közben természetesen tiszta edénybe öntjük, s lehetőleg cserépkorsóban, hideg vízzel telt edénybe állítjuk el.

A zöldséget frissen tarthatjuk, ha jól benedvesített újságpapírba csavarjuk. Tálcára, vagy edénybe rakjuk, hogy a víz lecsuroghasson, s felhasználásig sötét, hideg helyre tesszük.

A vaj sokáig friss ízű marad, ha hideg vízzel telt porcelántálba tesszük úgy, hogy naponta kétszer cseréljük rajta a vizet.

Ha ebédre étel marad meg, ne hagyjuk a zománcos edényben. Lehetőleg porcelántálba tegyük át, s így állítsuk friss vízzel telt edénybe. Tetejét sűrűsümmű műanyagfóval fedjük, hogy rovar ne férjen hozzá.

Mit kell tudni a kaktuszról?

A kaktuszgyűjtés a virágkedvelők körében is hobby. Örömet okoz a sokféle színű, fajtájú virág, van olyan „kaktuszház”, ahol több száz kitenyészített fajta díszel.

Öshazája Amerika száraz sívatai része. A növény szárazságtűrőre rendezkedett be. Tüskés levelei, vagy a leveleket borító erős szőrözlet, mind a párolgást csökkenti. Ezért főleg napos lakásban érzi jól magát, ahol a szoba száraz le-

vegőjét is jól bírja. Télen azonban a hűvösebb (8–10 C°) helyiséget kedveli.

Változatos formájával felhívja magára még azoknak a figyelmét is, akik nem tartoznak a kaktuszgyűjtők táborába. A gömb- és henger alakú szörös, vagy tüskés kaktuszok közismertek. Van olyan is, amelyik öt, felfelé nyúló „ujjal” emberkéz formára emlékeztet. Ezt a kaktuszt „Neger-ujjnak” is nevezik. A különle-

Jófalatok - oroszul

Moszkvában az idén — tekintettel a megnövekedett hazai és külföldi forgalomra — nagyszabású konyhaművészeti kiállításon mutatják be minden egyes szovjet köztársaság ételkülönlegességeit. A főváros étterméiben és kávéházaiiban, valamint a népgazdasági kiállítás területén novemberig tart az ételkülönlegességek „disz-szemléje”, amelyen részt vesz az ország 18 legjobb élelmiszeripari vállalata.

Ezzel összefüggésben érdemes megemlékezni az orosz nemzeti konyha sajátosságairól. Az orosz konyha ismert a bőségeen húsos és halas éte-

lekről, a sokféleképpen elkészített zöldség- és kása körletekről (különböző anyaggal töltött pirogok, tejföllel, fekete-, vagy piros ikrával ízesített sült és kelt tésztafélések). A leveles között a legelterjedtebbek: a scti, a zöldséges és húsos borscs-leves, s a különféle hallevések. Eredeti orosz étel például az okroska, ami kvaszból készített, friss zöldséggel, darált hússal és tojással ízesített hideg leves. Kedvelt étel a sült liba és kacska almakompót körettel. Az oroszok szeretik a sózott és savanyított zöldséget, gombát.

A FAGYLALT TÖRTÉNETE

Manapság egy év alatt körülbelül 300 millió forintnyi fagyaltot fogyaszt Magyarországon. A hús „nyalakodnivaló” népszerű élvezeti cikknek számít, bár fogyasztása valamikor csak a vagyonosabb emberek kiváltsága volt.

Századunk elejéig a fagyasztáshoz szükséges jég előteremtési nehézségei drágították meg a fagyaltkészítést. A mesterséges jég a XX. század vívmánya. Korábban a térről tárolt, vermelt természetes jeget szállították korlátozott mennyiségben a nagyvárosok hűtőházai-ba.

Az első fagyaltot a francia király udvarában találták fel. 1660-ban lett rá a készítő módjára Procipto Coltellii nevű olasz származású cukrász. A XVIII. század közepéről fennmaradt úgynevezett sárospataki szakácskönyvben — melynek szerzője ismeretlen — már megtalálható a szózott jéggel, vagy

hóval fagyasztott fagyalt receptjét is. Ez bizony annyi tojást, vajat, cukrot, tejet ír elő, hogy sokkal inkább beillene krémnek, mint a mi, mai fogalmaink szerint fagyaltnak. Pénzért és nyilvánosan 1822-ben kezdtek mérni a fagyaltot Pesten, Fischer Péter Színház téri „fagyaltádjában” (a mai Vörösmarty tér és Váci utca sarkán), az akkor nagyon divatos lett „nyári kioszkban”. Itt fogyasztotta fagyaltját esténtként Deák Ferenc is. Bár itt adták a legjobb fagyaltot, olykor nyilván baj lehetett a minőséggel, mert Nagy Ignác, a korabeli vigjátékíró egyik szatirikus tollrajzából megtudjuk, hogy jobbnak tartaná a „fagyaltáda” megjelölés helyett, a „bélgörcsde” elnevezést.

A század elején már sok cukrászdában és nyári kerti helyiségekben árusították fagyaltot, főként az úgynevezett jeges-kávét. Csak helyben lehetett fogyasztani, a tölcseres kímé-

FIATAL HÁZIASSZONYOKNAK

A BEFŐZÉSÉRŐL

Előkészületek.

A befőzésre készülni kell. Nemcsak a hozzávalókat lehet előre beszerezni — a cukrot, a celofánt, a hólyagpapírt (pergamint) és a gumit —, hanem az üveget is tanácsos előző napon kimosni. Törölgetni nem kell, sőt nem is szabad; a legjobb tiszta kosárba borítva száritani. Az üvegeket fedjük le konyharuhával, hogy por ne érhesse őket. A szirupot is megfőzhetjük előre, nem baj, ha több, mint amennyire szükségünk van, meg nem romlik, és friss kompót készítéséhez, salátá édesítéséhez is felhasználhatjuk.

Csak egészséges gyümölcsöt tegyünk el!

A gyümölcsöt az utolsó pillanatban vásároljuk csak meg, vagy szedjük le. A hullott, kukacos, hibás, túlérett gyümölcs befőzésre nem alkalmas. Ezeket gondosan válogassuk ki, s fogyasszuk el nyersen, vagy főzzük belőle kompót. Lekvárnak jó az érettebb gyümölcs is.

Szirupkészítéshez legjobb a kristálycukor. Üvegenként 8–10 deka cukrot számítsunk. Annyi vízzel tegyük fel főzni, hogy éppen ellepje. Forrás közben a habját szedjük

le merőkanállal; hidegen kell rátölteni a már üvegekbe rakott gyümölcsre. Betöltés után izesíthetjük kis darabka vaníliával, kanálka rummal, vékony karika citrommal, egy-két szem szegfűszeggel.

A gyümölcs tisztítására kell a legnagyobb gondot fordítani. Egyetlen romlott vagy tisztátlan szem tönkretelhet egy egész üveg befőttet! Az aprószemű gyümölcsöt a legjobb szitán, folyó víz alatt megmosni. A barackot, almát, körtét hámozás után vágjuk félbe, szabadítsuk meg a magjától vagy a magházától, s dobjuk azonnal hideg, citromos vízbe, így nem barnul meg. Aprószemű almát nem kell félbevágni, krumplihámozóval is kivághatjuk a csutkját. A sárga- és őszibarack lehajlézása történhet úgy is, hogy a gyümölcsöt apránként, lobogva forró vízbe dobjuk, néhány pillanat után kiszedjük, és rögtön hámozzuk. Így nagyon könnyen lejön a héja.

Töltés közben az üvegeket ütögezzük tenyerünkkel, hogy a gyümölcs jól elhelyezkedjen és minél több férjen el bennük.

Gőzöléssel vagy anélkül. Bekötés előtt az üveget, de különösen a szélét tisztítsuk meg vizes ruhával, hogy ne maradjon ragacsos. Bekötéshez legjobb a celofán; vizesen helyezzük az üveg szájára és gumival szorítsuk le.

Gőzölés. A gőzölőfazekat béleljük ki újságpapírral vagy ronggyal. Az üvegeket egyenként burkoljuk be ugyancsak papírral vagy ronggyal, mert sehol sem szabad közvetlenül érintkezniük az átforrósodott edény falával, a közöket is tömjük ki. Annyi hideg vizet öntsünk az edénybe, hogy az üvegeket félig érje. Fedjük be, és hevítsük forrásig. Tíz perc forrás után lefedve, sötét papírral beborítva hagyjuk tovább gőzölni kihűlésig.

Gőzölés nélkül is eltehető a gyümölcsöt, így megőrizhetjük vitamintartalmának egy részét. Az eljárás a következő: a megfőzt gyümölcsöt sülyával egyenlő mennyiségű cukorral hintjük be, s így hagyjuk állni 24 óráig. Naponta többször keverjük meg. Utána azonnal üvegekbe töltjük. A lekvárfőzés úgy történik, hogy először is a megfőzt gyümölcsöt darálón áthajtjuk. Főzzük nagyon lassan, folyamatosan kevergetve, hogy le ne ragadjon. (Csak teljesen szag- és zsíradékmentes, semmi másra nem használt

edény alkalmas erre a célra.) A lekvárt természetesen nem kell gőzölni.

Tanácsos a beföttet időnként ellenőrizni, s ha valamelyik penészedni kezd, szedjük le róla a romlott részt, s gőzöljük újra át.

Ha beföttet bontunk, fogassuk el az üveg egész tartalmát; a lekvárt többször is nyitogathatjuk, nem romlik meg.

zsm.

Horgolt blúz

Fehér és valamilyen élénk szín kombinálásával készíthetjük, s minden ötödik sornál váltjuk a színt. Készíthető gyapjúból, bébi- vagy selyemfonálból. Csak két téglalapot kell horgolnunk, melynek vállrészét (kb. 11–11 cm) összevarrjuk. Az oldalait ugyancsak varrjuk össze, itt kb. 16–18 cm-t szabadon hagyunk a kar részére és ezt azután 8 soron keresztül két színt 3-rül horgoljuk. A fonál vastagságától függően 100–120 láncszemmel kezdjük munkánkat.

1. sor: A láncszemort behorgoljuk rövidpálcával.
 2. sor: 3 láncszem a második rövidpálcára 1 egyráhajtásos-pálcával, a következő második rövidpálcára 3 egyráhajtásos-pálcával, a következő második pálcára egy egyráhajtásos-pálcával, ismétlődik.
 3. sor: 2 láncszem után minden pálcára egy rövidpálcával.
- A 2. és 3. sor ismétléseivel készíthetjük el munkánkat.

sz. b.

Párizsból érkezett

„Baby-ing”-nek nevezik azt az új ruhafajtát, amely a tavaszi bemutatókon meghökkenést okozott, de ma már divattá vált. Először a fiatal lányok viselték, majd az idősebbek és most a koraoszi modellek is ennek jegyében készülnek. A „baby-ing” lényege: a „ruhabőség” a vállnál kezdődik. Nincs bevarrás, karcsúsító szabásvonal. Az anyag természetesen esésében fogja körülni az alakot. A ruha, amelyet tűzéssel díszítenek, igen rövid, jóval a térd fölött fejeződik be. Ime egy modell.

A piros szövetből készült baby-ing érdekes szabású: kármaza nyakú és az eleje geometriai vonalban tűzött. Ennél a modellnél is jól megfigyelhető, hogy az egész ruha ingszerű és igen rövid.

A párizsi újdonságok ne okozzanak gondot a korosabb és teltkarcsú olvasóinknak. Mire ez a „divatvonal” ideér, megszeli a divatvilág a magyar izlés szerint.

Szabó Gabriella

KISVASÚTI SIN TALPFA

760 mm-es, nyomtávolságú, 1,50 m hosszú, OH újratelített, kifogástalan állapotban 4200 db

azonnal eladó.

Érdeklődni lehet az

GROKER Vállalatnál
Debrecen, Vágóhid u. 7.

Öröm a faluban

FELTORT A MELEG VÍZ NÁDUDVARON

Társadalmi munka vasárnap

Feltört a víz!

Az első fürdőzők

(Bán Lajosné felvételei)

A lakosság kérésének eleget téve fürdőt létesítenek Nádudvaron. Mintegy fél évig tartó küzdelmes és fárasztó munka eredményeként feltört a 45 fokban meleg víz. A két méter magasra felszökő vízszlop nagyszerű látvány volt és lenyűgözte még a nagy tapasztalattal rendelkező szakembereket is.

A község lakói közül naponta több százan keresik fel a „forrást” és örülnek annak, hogy teljesül régi vágyuk: Nádudvaron is lesz fürdő. A tervek szerint öt medencét építenek a hozzájuk szükséges épületekkel, három évre tervezik a fürdő teljes felépítését. A vízminta vegyelemzését most végzik Budapesten. Kiváncsian várják az eredményt, vajon tartalmaz-e gyógyhatású anyagokat a víz, amely gázzal, finom izappal vegyesen tört fel.

A főlöszeges vízmennyiséget hajtatóházak, melegágak fűtésére is fel tudják használni. Így a Vörös Csillag Termelőszövetkezet kertészete berendezkedhet primórnövények termesztésére is.

TUDÓSÍTÓINK JELENTIK

Jó munkáért üdülés

Jó kapcsolat alakult ki a sápi KISZ-alapszervezet és a helyi Kossuth Termelőszövetkezet tagsága között. A mezőgazdasági üzemből dolgozó KISZ-tagok jó eredményt értek el a termelésben. Munkájuk elismeréséül a termelőszövetkezet vezetősége tíz fiatal ingyenes üdülésre küld augusztus 9—19 között Szőlőgetre, a járási váltótáborba — írja Péter Imre tudósítónk.

Új napközi Berettyóújfaluban

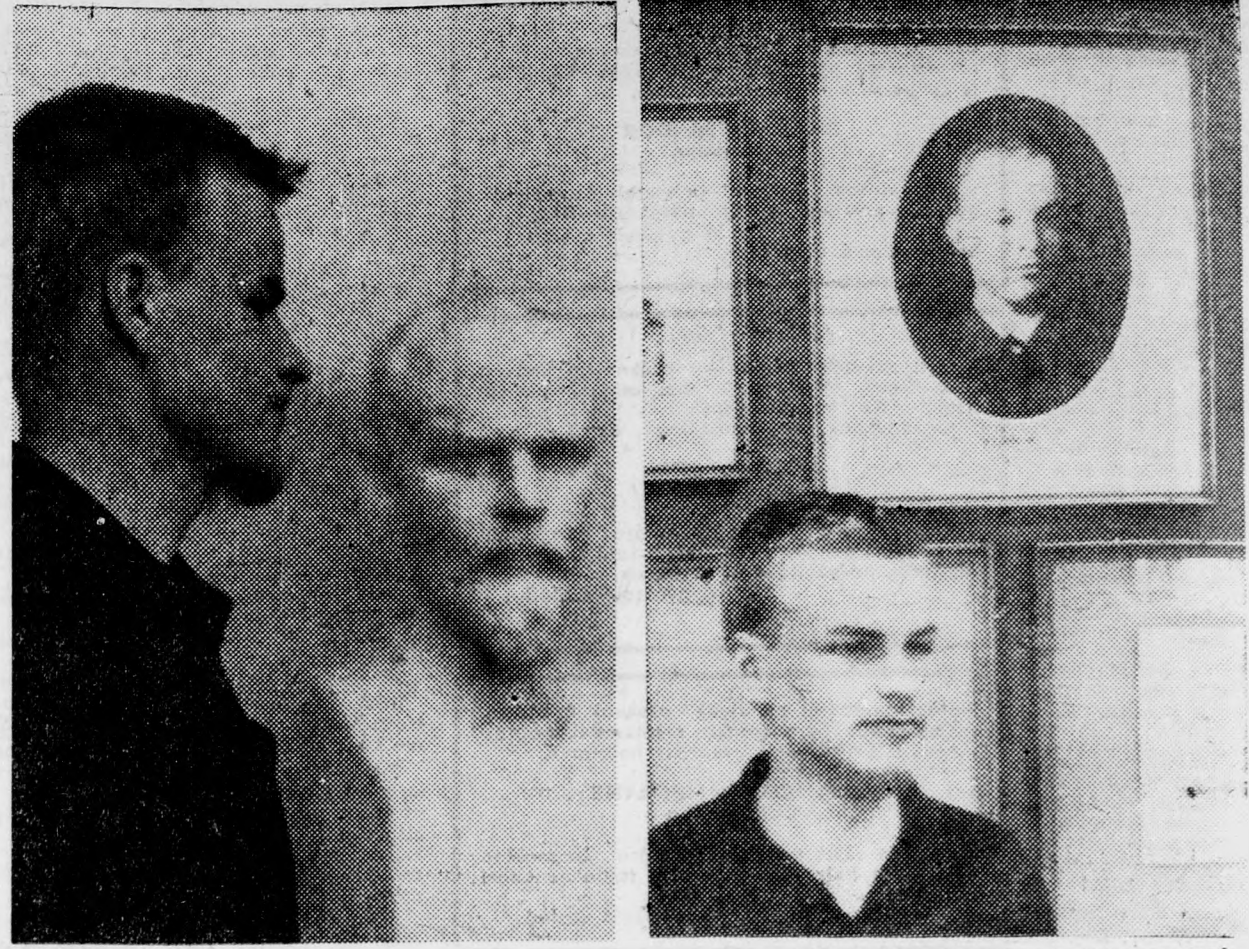
Új napközi otthon kezd meg működését szeptemberben a berettyóújfalvai I-es számú általános iskolában. Ezzel a község három iskolájában összesen 500 gyermek nyer napközi otthoni elhelyezést.

Tusz József szakoktató irányításával az ipari tanulók 30 000 forint értékű társadalmi munkát végeztek a napközi létrehozásában — írja Gál Gyula tudósítónk.

Feldolgozó üzem építenek

A hajdúhadházi termelőszövetkezeti társulás vezetősége úgy határozott, hogy szőlő- és gyümölcsfeldolgozó üzem építenek. Három alkal-

mas helyet jelöltek ki azzal, hogy a beruházók a leggazdaságosabb helyre tervezzék a feldolgozó üzemet — írja Mihály Sándor tudósítónk.

BESZÉLGETÉS

a Vörös téren

Nem mindennapi látvány volt. Sokan utána fordultak, összesűgtak a háta mögött. Moszkvában, a Lenin Mauzóleum előtt az ifjú Lenin hasonmása!

Magas, kissé felkopaszodó homlok, kiugró arccsontok, ugyanaz az orrvélés, rövidre vágott bajusz, a jellemző ritkás szakáll az áll alatt — melyik szovjet iskolás ne ismerne az egyetemista Vlagyimir Uljanov arcképét?

Ezidáig csak egyetlen emberről tudunk, egy orosz munkásról, aki megdöbbentően emlékezett a szovjet állam megalapítójára. Ő játszotta az első, Leninről szóló filmek főszerepét. Ez a fiatalember lenne a másik?

Megszólítottam.
— Bocsánat, ön moszkvai?
— Nem tudom orosz nyelvet — hangzott a válasz.
— Angolul próbálkoztam — sikerrel.

— Finnországból jöttem.
— Én magyar vagyok. Nem haragszik ha feltartom néhány percet?

— Magyar? Egy csöppet sem. Szívesen rendelkezésére állok.

— Hogyan került a Szovjetunióba?
— Turistaként. A sógoromnak van kocsija, vele jöttem.
— Először járt az országban?

— Igen.
— Mi tetszett idáig a legjobban? — Gondolkozás nélkül válaszolt:
— A grandiózus építkezések, az emberek, s főleg az, hogy nem hódolnak a pénznek.

— Tudja, hogy megdöbbentően hasonlít a fiatal Leninre?
— Tudom.

— Saját maga jött rá?
— A falumbeli borbély mondta úgy négy esztendővel ezelőtt.
— A mauzóleumban járt már?

— Nem, csak tegnap este érkeztünk. De már izgatottan várom a találkozást.

Különös élmény volt a húszéves Esa Hinkanen-t elkísérni a mauzóleumba és a Lenin Múzeumba. Nagyon sokan észrevették a feltűnő hasonlóságot. Míg egy Lenin portré előtt fényképeztem, nagy tömeg gyűlt össze. Ő maga megdöbbenve ismerte fel a képeken a rokonvonásokat. A Vörös téren sétálva beszélgettünk tovább.

— Mondja, mennyire ismeri Lenin munkásságát? Olvasott tőle valamit?

— Nagyon keveset. Az egyetemen szociológiával és pszichológiával foglalkozom. Csak néhány, az államról szóló cikket olvastam. De történelmi nagyságával tisztában vagyok.

— Milyen érzés Leninre hasonlítani? — tettem fel az igazgató kérdést.

Zavart mosoly a válasz.
— Bizonyára tudatosan hord ilyen szakállt. Csupán az a cél-

ja, hogy növelje az arcbeli hasonlóságot!

— ...Semmi esetre sem feltűnést akarok keresni. Talán tiszteletből. Ne írja meg az újságban, ha önkönl nem lehet, de én nem vagyok szocialista. Liberális nézeteket valok s ugyanakkor ellenzek mindenféle háborút.

— A forradalmi és honvédő — az igazságos háborút is? Gondoljon talán erre az országra, melynek mindketten vendégei vagyunk...

— Ezt még nem tisztáztam magamban véglegesen — felelte. — De elismerem azt, hogy amit idáig a Szovjetunióban láttam, egyelőre önt igazolja az igazságos háborúk kérdésében.

— Hova utaznak Moszkva után?

— Novgorodba és Leningrádba.

— Jó utat és sok élményt! És elnézést a zavarásért.

— Nagyon szívesen. Hisz rokonnépek vagyunk. Viszontlátásra.
Néhány lépéssel visszafordult:
— Megadom a címem. Nagyon kérem, küldjön a felvételekből!

Szucsák Elemér

A takarékszövetkezetek országos versenyében első:

Hajdú-Bihar megye

Augusztus 3-án munkaértekezletet tartott a MESZÓV szövetkezetpolitikai főosztálya a takarékszövetkezeti ügyvezetők részére. A takarékszövetkezetek 10 éves munkájáról, valamint az 1967 I. félévi eredményekről Tóth Sándor, a takarékszövetkezeti osztály munkatársa tartott beszámolót.

A takarékszövetkezetek szervezése 1957-ben kezdődött. Kezdetben hét községben 1553 tagja volt a szövetkezeteknek, az induló betét, valamint a kölcsönállomány több mint egymillió forint volt. Jelenleg a megyében már 17 takarékszövetkezet, 6 kirendeltség, három kihelyezett betétgyűjtő- és kifizetőhely működik. A betétállomány ma már megközelíti a 72 millió forintot, a kölcsönállomány pedig hatvanszorosra az 1958. évi szintnek. Ez mutatja leginkább a nagy fejlődést. Új szövetkezet alakulása is van kilátás rövidesen Biharkeresztesen.

Különösen eredményes volt a takarékszövetkezetek 1967. első félévi munkája. A 17 takarékszövetkezet június 30-ig 992 ezer forint nyereséget ért el. Vesztéssel egyetlen szövetkezet sem zárt a megyében az első félévben. Kedvezően alakult a kölcsönzési tevékenység is; a hat hónap alatt csak a tsz-ek tagságának közel hatmillió forint áruvásárlási kölcsönt folyósítottak. Jelenleg a megyében 10 800 lakosnak van takarékbetéte.

A munkaértekezleten szó esett a takarékszövetkezetek jövőjéről, az új gazdasági mechanizmusban betöltendő szerepükről is. Végül pedig dr. Horváth István, a SZÖVOSZ takarékszövetkezeti osztályának vezetője örömmel közölte az értekezlet résztvevőivel: a takarékszövetkezetek országos versenyében az első félévi eredmények alapján Hajdú-Bihar megye szerezte meg az első helyet.

Jogosítvány nélkül motort vezetett

Mihály István elektroműszerész Nádudvar, Seregély utca 8. szám alatti lakos Hajdúszoboszló és Nagyhegyes között motorozott úgy, hogy vezetői igazolványa nem volt, vezetői vizsgát sem tett. A püspökkladányi járási rendőrkapitányság 1400 forint pénzbírsággal sújtotta.

1000—1000 forint pénzbírságot fizet Márton Gergely von-

atővezető (Nádudvar, Esze Tamás utca 11. szám alatti lakos) és Kalmár János tsz-tag (Nádudvar, Úttörő utca 3. szám alatti lakos). Márton Gergely a Zetor vezetését engedte át Kalmárnak és Tisztaors és Nádudvar közötti útszakaszon, annak ellenére, hogy Kalmárnak nem volt vezetői igazolványa, vezetői vizsgát sem tett.

Augusztus ünnepe, ez har lakossá tendőben me nepli.

A megye ségében napon ün Több hely nokok az rület orsz lői lesznek Szinte val ben ünnepi nak. A hagyó

VÁLL ANYA

A középír megszűnésév egész sor ipa léseket hozn lyeek a közös tokat végzik sülés már m ségük az év kaszában kez kenységét. A társasági szer sával alapítj ges működés az is szükség szertvet bejeg ügyminiszter nyilvántartó (megalakulás bejegyzés hit alapján műk hat számlát gyar Nemzet ként az Eg Szénbányáka szer- és Épí delmi Egyest be, ezek a s vatalosan is tevékenységű

A néhány lat-nyilvánta nál most egy forgalom kez lik ugyanis a mennyi mini lalatának tő kívül közpor tást vezetnek nácsi vállala szövetkezettrő vállalatok ir mechanizmus denütt megva lapok többség zítani, a vált pon belül á Vita esetén á vántartások a

A bolg